

Besluit

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Master of Arts in het drama (master) van de Hogeschool Gent

datum 9 juni 2016
onderwerp Accreditatiebesluit (004617)
bijlagen 4

Samenvattende bevindingen en overwegingen
De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.

De opleiding wordt georganiseerd binnen de School of Arts van de Hogeschool Gent. De Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK) en het Koninklijk Conservatorium vormen samen de School of Arts. De masteropleiding Drama omvat 60 studiepunten. Gemiddeld zijn de afgelopen jaren 21 studenten ingeschreven. De opleiding Drama wil studenten vormen die zich zowel praktisch als discursief tot de actuele ontwikkelingen in het domein leren verhouden.

De opleiding wil studenten en docenten uitdagen om te experimenteren en op zoek te gaan naar nieuwe inhouden en (meng)vormen waarbij samenwerkingen worden aangemoedigd. De opleiding Drama beoogt daarom in te zetten op het vormen en begeleiden van 'autonome dramakunstenaars'. Daarom hoeven studenten bij aanvang van de opleiding niet te bepalen welke vormen van drama ze willen bespelen of welke functies ze binnen een dramaproject zullen vervullen. Er wordt niet gefocust op een gespecialiseerde finaliteit. Er zijn geen afgelijnde afstudeerrichtingen. De opleiding beoogt een combinatie van een intensieve training op de vloer, waarin studenten de basisvaardigheden tot het spelen verwerven, met een artistieke coaching die moet leiden tot de ontwikkeling van een autonome kunstpraktijk. De opleiding wil hierbij alumni voortbrengen van wie het werkveld aangeeft dat ze zich kenmerken door een groot fysiek bewustzijn en spelsensitiviteit en door een grote zelfredzaamheid in uiteenlopende functies als speler, maker, performer en schrijver. De opleiding beschikt over een sterke eigen opleidingsvisie waarmee de opleiding er in slaagt de verwachte basiskwaliteit te overstijgen.

De beoogde leerresultaten van de opleiding kunnen volgens de commissie zonder twijfel de internationale toets doorstaan. Het uitvoeren van een internationale benchmark zou de positie van de opleiding verder kunnen versterken omdat dit de opleiding een spiegel kan voorhouden. De commissie beseft dat dit geen evidentie is mede gezien de culturele eigenheid en het academische karakter van de opleiding. De commissie suggereert daarom de benchmark uit te breiden naar andere (buitenlandse) kunstopleidingen.

De masteropleiding Drama omvat 60 studiepunten. In de opleiding komen drie componenten terug: praktijk, theorie en reflectie/onderzoek. De verhouding tussen deze componenten, de invulling ervan en de onderlinge afstemming ondergaan een evolutie in de richting van toenemende integratie, met als doel om uit te monden in een artistieke onderzoekspraktijk. De opleiding heeft een goede opbouw die voortbouwt op de bacheloropleiding. Ook de balans tussen theorie, praktijk, reflectie en onderzoek zit goed in elkaar. Daar is de afgelopen jaren door de opleidingsverantwoordelijken aan bijgesteld. De opleiding maakt de keuze om geen onderscheid te maken tussen het opleiden tot een 'speler' of het opleiden tot een 'maker'. De studenten moeten zelf ontdekken wat ze willen doen en worden hierbij gefaseerd begeleid. De opleiding ziet zichzelf als een ondersteuner en begeleider van het potentieel dat bij de studenten aanwezig is. De nadruk helt over naar het spelen. De opleiding dient meer flexibel in te spelen op wie eerder maker zou willen worden. De aanwezigheid van een coördinator en een theorie- en praktijkmentor heeft stabiliteit aan de master gegeven. Mede hierdoor heeft de masteropleiding ook een eigen identiteit gekregen waarmee de opleidingsverantwoordelijken het academische aspect een plaats hebben gegeven in de opleiding. Het idee om de master in de toekomst een grotere autonomie ten opzichte van de bachelor te geven is positief.

Het personeel is zowel kwalitatief als kwantitatief in staat om de opleiding te dragen. De begeleiding van de studenten gebeurt optimaal. De docenten staan zelf in voor een nauwe begeleiding van de studenten. De lijnen tussen docenten en studenten zijn kort. Daarnaast, of in geval van problemen die niet met de docenten zouden kunnen besproken worden, kunnen studenten beroep doen op de ondersteunende diensten van de School of Arts.

Zelfredzaamheid van de student staat in de masteropleiding centraal. De masterstudent vult dan ook zijn volledige mastertraject zelf in. Niet alleen kiest de student zelf de invulling van 'Kunst in het werkveld' (stage), masterseminaries en masterclasses. Ook de begeleiding van de masterproef bepaalt de student zelf in overleg met de mastercoördinator. Bij aanvang van het masterjaar is het organiseren van stageplaatsen één van de onderdelen van het 'masterplan' dat studenten moeten indienen om hun mastertraject vorm te geven. Uit de gesprekken met zowel studenten als docenten, blijkt dat deze aanpak gedragen is door studenten en docenten en dat deze zijn vruchten afwerpt in de praktijk. Een belangrijk onderdeel van de masteropleiding is de masterproef. Deze omvat een cluster van opleidingsonderdelen die samen 33 studiepunten uitmaken. Dit masteronderzoek mondt uit in een voorstelling die de student (ten dele) productioneel en promotioneel zelf ondersteunt.

De diversiteit van de werkvormen is groot. Dit wordt onder meer door de verschillende gastdocenten gestimuleerd. De gastdocenten zijn van uiteenlopende achtergrond. Dit zorgt ervoor dat studenten een rijk palet aan invloeden mee krijgen in hun opleiding. De artistieke, theoretische of pedagogische praktijk van de docenten vertakt zich in het internationale theaterveld. Ook voor de invulling van de dramaprojecten gaan de opleidingsverantwoordelijken internationaal op zoek naar lesgevers en begeleiders. De School of Arts profileert zich als een rijke leeromgeving voor studenten die zich verder willen ontwikkelen als autonome kunstenaars. De (fysieke) nabijheid van andere opleidingen biedt vele kansen tot interdisciplinaire uitwisseling en onderzoek. De studiedruk is evenwichtig, maar afhankelijk van de omvang van de door de studenten gekozen projecten.

Pagina 3 van 9 De artistieke, theoretische of pedagogische praktijk van de docenten vertakt zich in het internationale theaterveld. Ook voor de invulling van de dramaprojecten en masterclasses gaan de opleidingsverantwoordelijken internationaal op zoek naar lesgevers en begeleiders. Een internationaal platform voor performertraining werd opgericht, waar een veertiental internationale scholen bij betrokken zijn en elkaar jaarlijks ontmoeten. Dit project bevindt zich nog in de opstartfase, maar heeft volgens de commissie een aan te wenden potentieel naar de toekomst toe. Ook de idee om in de toekomst een Engelstalig traject te overwegen, wordt door de commissie positief onthaald.

De opleiding heeft de voorbije jaren met betrekking tot de materiële voorzieningen een pak inspanningen geleverd om de infrastructuur te optimaliseren.. De infrastructuur is voor studenten goed toegankelijk. Ook buiten de daguren kunnen studenten terecht in de lokalen. De technische ondersteuning is voldoende, maar geen sterk punt waar de opleiding op inzet.

Het diplomarendement is hoog, mede door de aanpak van de opleidingsverantwoordelijken om na een strenge toelating te kiezen voor een traject waarbij bijna alle studenten mits de nodige inzet nadien afstuderen. In de master zijn tal van studenten al actief in het werkveld, waardoor ze vaak opteren voor een deeltijdse studie. In 2012–2013 haalde 92,16 % van de studenten alle credits.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed.

Het toetsbeleid van de opleiding vloeit voort uit haar onderwijsvisie: enerzijds wordt de opleiding benoemd als 'vertrouwengevend', anderzijds spoort de evaluatie met de groeilijn van proces naar resultaat in het masterjaar; van begeleiding binnen de schoolmuren naar autonomie, zelfredzaamheid en inbedding in het werkveld. Bij de evaluatie van de cluster rond de masterproef streeft de opleiding naar een breed palet aan evaluatievormen en evaluerende instanties. De studiefiches geven duidelijk aan wat de evaluatievormen zijn per opleidingsonderdeel, welke de te verwerven eindcompetenties zijn en welke criteria bij evaluatie worden gehanteerd. De formele beoordelingscriteria alsook de visie van de opleiding op toetsbeleid zijn duidelijk en worden gedragen door de docenten en de studenten. Studenten krijgen permanent feedback, maar zijn soms wel verrast van het uiteindelijk waarderingsverslag. Studenten gaven aan dat bepaalde zaken die in het waarderingsverslag terecht komen toch te weinig besproken zijn doorheen het jaar. De opleiding dient de communicatie hieromtrent te verbeteren.

Daar waar er in de kritische reflecties van de masterproef recent nog sprake was van grote discrepantie tussen het niveau van de studenten, streeft de opleiding nu naar het schrijven van een niet-academische tekst, die echter wel diepgaand en beargumenteerd dient te zijn. De studenten dienen zelf een vorm uit te vinden voor deze 'kritische reflectie' die niet beantwoordt aan een vaste format. De 'kritische reflectie' van de studenten wordt gelezen door drie lezers. Globaal genomen is de commissie tevreden over de geleverde kwaliteit van de masterproeven.

De afgestudeerden gaan in de meeste gevallen aan de slag in het brede domein waartoe ze zijn opgeleid. De meeste afgestudeerden komen niet terecht bij de grote theaterhuizen, maar eerder bij kleinere collectieven en kunstenaarsinitiatieven. Er is een stijgende betrokkenheid en interesse van het werkveld bij de opleiding. De veranderingen in het

Pagina 4 van 9 curriculum van de opleiding zijn nog te pril om vandaag al resultaat te kunnen zien, maar de hervormingen wekken in ieder geval vertrouwen en de nodige nieuwsgierigheid bij het werkveld en zijn goede evoluties volgens de alumni. Uit de alumnibevinging blijkt dat afgestudeerde studenten in grote mate tevreden zijn over de afstemming van de opleiding op het werkveld.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Master of Arts in het drama (master) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Pagina 5 van 9 **Besluit**¹

betreffende de accreditatie van de Master of Arts in het drama (master) van de Hogeschool Gent.

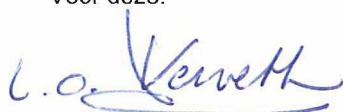
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Master of Arts in het drama (master) georganiseerd door de Hogeschool Gent. De opleiding wordt aangeboden te Gent zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is goed.

De accreditatie geldt van 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 9 juni 2016

De NVAO
Voor deze:

Marc Luwel
(bestuurder)

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 18 mei 2016 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp accreditatiebesluit. Dit heeft geleid tot een aanpassing.

Pagina 6 van 9 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Eindoordeel opleiding	Goed

Naam instelling	Hogeschool Gent
Adres instelling	Geraard de Duivelstraat 5 B - 9000 GENT
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Master of Arts in het drama
Niveau en oriëntatie	master
Bijkomende titel	meester
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Geen – Geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Gent
Studieomvang (in studiepunten)	60
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2017
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	Continu
(Delen van) studiegebied(en)	muziek en podiumkunsten
ISCED benaming van het studiegebied	Humanities and Arts

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Over de nodige artistieke autonomie en organisatorische zelfredzaamheid beschikken om de (eigen) kunstpraktijk blijvend te ontwikkelen.
2. Op een persoonlijke manier projecten (mee) ontwikkelen en creëren en de daarbij horende (eind)verantwoordelijkheid dragen.
3. Bewust zijn van de essentie van eigen werk, van daar uit een discours kunnen opzetten en hierover in dialoog kunnen treden met anderen.
4. In functie van de ontwikkeling van artistieke praktijken zelfstandig onderzoek voeren.
5. Verdiepende kennis van en inzicht hebben in de maatschappelijke, culturele, artistieke, hedendaagse en historische context van de podiumkunstenpraktijk en hierover kunnen reflecteren.

Voorzitter:

- Ann Olaerts, voorzitter van de vorige visitatie en voormalig directeur van de Toneelacademie Maastricht.

Leden:

- Piet Menu, directeur Vlaams Cultuurhuis Brakke Grond;
- Hendrik van Doorn, acteur, theatermaker (het kip);
- Bosse Provoost, Masteropleiding in het drama, School of Arts, Hogeschool Gent KASK (voor de opleidingen aan LUCA School of Arts en Erasmushogeschool Brussel);
- Maja Westerveld, Masteropleiding in het drama, School of Arts, Erasmushogeschool Brussel, RITCS (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Patrick Van den Bosch, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, secretaris.